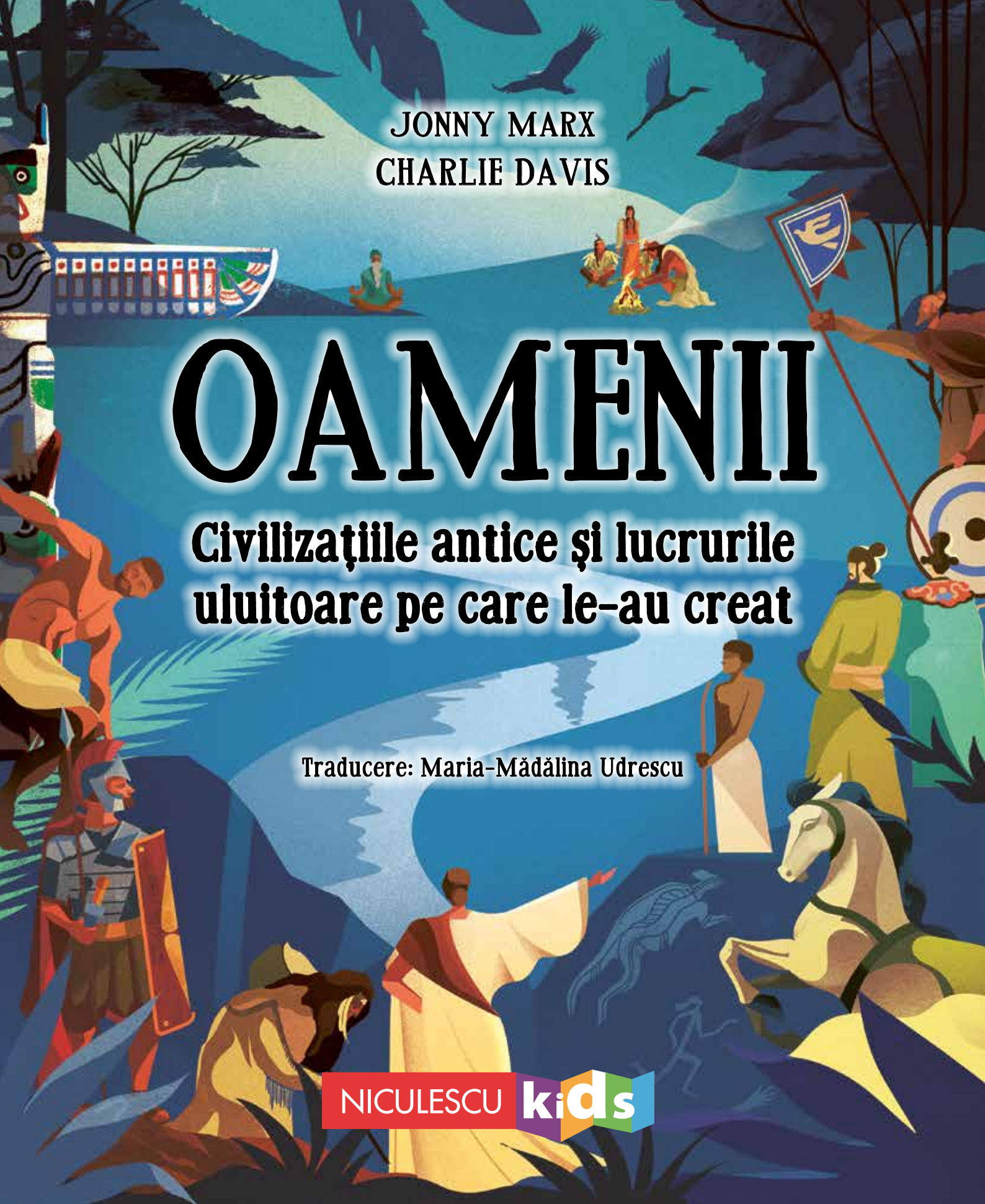

JONNY MARX
CHARLIE DAVIS

OAMENII

**Civilizațiile antice și lucrurile
uluitoare pe care le-au creat**

Traducere: Maria-Mădălina Udrescu

NICULESCU

kids

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MARX, JONNY

Oamenii : civilizațiile antice și lucrurile uluitoare pe care le-au creat / Jonny Marx, Charlie Davis; trad.: Maria-Mădălina Udrescu. -

București: Editura Niculescu, 2026

ISBN 978-606-38-1272-9

I. Davis, Charlie

II. Udrescu, Maria Mădălina (trad.)

008

087.5

Text by Jonny Marx

Text copyright © Little Tiger Press Limited 2020, 2024

Illustrations copyright © Charlie Davis 2020

First published in Great Britain in 2020 by Little Tiger, an imprint of Little Tiger Press Limited. This edition published in 2024.

Titlu original:

THE HUMANS. Ancient Civilizations and the Astonishing Things They Taught Us, written by Jonny Marx and illustrated by Charlie Davis

© Editura NICULESCU, 2026

Bd. Regiei 6D, 060204 – București, România

Telefon: 0724 505 380

E-mail: editura@niculescu.ro

Internet: www.niculescu.ro

NICULESCUkids este un imprint al Editurii NICULESCU

Comenzi online: www.niculescu.ro

Comenzi e-mail: club@niculescu.ro

Comenzi telefonice: 0724 505 380

Redactare: Liliana Scarlat

Tehnoredactor: Șerban-Alexandru Popină

Adaptare copertă & design: Carmen Lucaci

Tipărit la Tipografia REAL

ISBN 978-606-38-1272-9

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.

Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial
OXFORD UNIVERSITY PRESS în România.

E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.testofenglish.ro

INTRODUCERE

Existența speciei umane datează de aproximativ 200.000 de ani. În ultimii 50.000 de ani, specia noastră a dat naștere miilor de limbi vorbite, a practicat diverse religii și a întemeiat așezări și civilizații. Am transmis povești din generație în generație, am creat muzică și artă, am escaladat munți și am traversat deșerturi. Am inventat mijloace de transport, tratamente pentru boli și multe lucruri în domeniul tehnologic. Am pus bazele culturilor care continuă să existe și astăzi.

Cartea de față se concentrează atât asupra originii speciei noastre, de unde venim, cum ni s-a dezvoltat comportamentul, cât și asupra marilor invenții făcute de strămoșii noștri. Vom arunca aici o privire asupra ascensiunii și decăderii unor civilizații antice, dar și asupra învățăturilor pe care acestea ni le-au transmis. De la civilizația nubiană și cea akkadiană, la popoarele nativ americane și egiptenii antici, diferitele culturi ne-au lăsat moștenire tot felul de invenții, tehnologii și practici cu adevărat extraordinare.

Noi am preluat doar o frântură dintre toate aceste lucruri uimitoare, însă istoria omenirii cuprinde și capitole despre războaie, colonizare, sclavie și opresiune. Istoria integrală a fiecărei culturi ar putea fi consemnată într-un număr mult mai mare de volume, și tot ar fi incompletă. Cel mai important lucru pe care îl puteți face pentru a aduce un omagiu omenirii este să continuați să citiți despre ea, chiar și după ce veți ajunge la sfârșitul acestei cărți, și, mănați de curiozitate, să umpleți golurile din cunoștințele deja dobândite.

Nu uitați faptul că o mare parte dintre popoarele prezentate în această lucrare continuă să existe și astăzi și că întotdeauna vor fi multe de învățat, atât despre ele, cât și de la ele.

Haideți să cercetăm în profunzime trecutul și să descoperim, în mod concret, ce au făcut oamenii pentru noi!

CUPRINS

Unde a început totul	4	Estul Asiei	33
Genul	6	Poporul din Valea Indusului	34
Harta răspândirii speciei umane	7	Chinezii din Antichitate	36
Epoca Pietrei, Epoca Bronzului și Epoca Fierului	8	Mongolii	39
		Ce se află în restul Asiei?	40
Africa	9	Europa	41
Civilizația Nubiană	10	Civilizația Minoică	42
Egiptenii	12	Grecii din Antichitate	43
Fenicienii	16	Romanii	46
Ce se află în restul Africii?	18	Celții	49
		Vikingii	50
Oceania	19	Americile	52
Primii Australieni	20	Popoarele Nativ Americane	53
Micronezienii și Melanezienii	22	Olmecii	56
Polinezienii	24	Mayașii	57
		Incașii	59
Vestul Asiei	25	Aztecii	60
Sumerienii	26		
Civilizația Akkadiană	29		
Asirienii	30		
Babilonienii	31	Cronologie	62
Perșii	32	Ce a urmat?	64

SUMERIENII

Regiunea antică cunoscută sub numele de Mesopotamia („între două râuri”, în limba greacă) se întindea pe câteva sute de kilometri pătrați, cuprinzând Irakul și o parte din Iranul de astăzi, Siria și Turcia. Aici, sumerienii au fondat prima societate foarte variată, în ceea ce privește cultura, resursele și limba.

INVENȚII EXTRAORDINARE

Sumerienii au inventat lucruri uimitoare, ce au schimbat cursul existenței umane. Multe dintre acestea sunt folosite și astăzi.

ROATA (OLARULUI)

În ceea ce privește mijloacele de transport, inventarea roții a fost o descoperire cu adevărat revoluționară pentru întreaga omenire.

Deși, inițial, roata era folosită pentru a modela oale, vase și vase din lut, sumerienii au fost primii care și-au dat seama că poate fi întoarsă pe verticală și folosită pentru a muta mărfurile grele, direct pe sol.

Mai târziu, descendenții lor vor face care și trăsură.

BARCA CU PÂNZE

Sumerienii au inventat barca cu pânze, valorificând forța vântului pentru a naviga pe cele două mari fluvii, Tigru și Eufrat. Această realizare a îmbunătățit în mod semnificativ activitatea comercială, permițându-le negustorilor sumerieni să călătorească împotriva curenților fluviului și să intre în contact cu alte popoare și culturi.

PLUGUL

Regiunea în care au trăit sumerienii era caracterizată de un climat semiarid și, pe măsură ce tot mai mulți oameni se refugiau în zonă, agricultorii au fost nevoiți să cultive suprafețe tot mai extinse de pământ pentru a putea hrăni populația tot mai numeroasă.

Fermierii au folosit plugul pentru a brăzda terenul înainte să planteze semințele. În plus, agricultorii sumerieni au săpat o rețea de canale prin intermediul cărora apa din râu era redirectionată pentru irigarea culturilor.

SCULPTURILE ȘI OBIECTELE ARTIZANALE

Sumerienii au creat sculpturi și obiecte decorative splendide, pe care le-au făcut în general din calcar, ghips și diorit, o piatră prețuită pentru duritatea sa. Unele creații au rămas neatinse în fața trecerii timpului, putând fi admirate și astăzi în muzee.

LUTUL

Cu toate că oamenii au început să folosească lutul în jurul anului 25.000 î.Hr., sumerienii au fost primii care l-au întrebuințat pentru a face, pe scară largă, diferite obiecte, confectionând sute de mii de tăblițe pentru scris, cărămizi pentru construcții și vase, condeie și alte obiecte ceramice, necesare traiului de zi cu zi.

SCRIEREA CUNEIFORMĂ

Sumerienii au pus bazele unui sistem sofisticat de scriere, cunoscut drept scriere cuneiformă, alcătuit din sute de caractere și simboluri.

Se pare că sumerienii preferau să țină tot felul de evidențe, notând pe tăblițe chiar și cele mai banale lucruri, inclusiv tranzacțiile și înțelegerile de orice fel!

După ce textul era scrijelit, tăblițele erau uscate la soare, conținutul fiind astfel pecetluit.

Treptat, scrierea cuneiformă a fost adoptată și de alte popoare, fiind folosită în diferite scopuri, îndeosebi pentru a consemna în scris poveștile și legile. Scrierea cuneiformă a devenit atât de populară, încât a fost folosită timp de 3000 de ani.

